

ว่าด้วยลักษณะ ฐานะ ของวัดบาทหลวง

โรมันคาทอลิกในกรุงสยาม ตามกฎหมาย

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่าด้วยโปรวิการิโอ อาปอสตอลิก ผู้บัญชาการมิชซังโรมันคาทอลิกในวิการิโออาโต อาปอสตอลิก แห่งกรุงเทพฯ ได้กราบบังคมทูล พระกรุณาว่า มิชซังโรมันคาทอลิกได้พยายามกระทำการมาแล้วแต่ปางก่อน และยังกระทำอยู่สืบไป เพื่อให้ประชาชนมีความดีและเจริญยิ่งขึ้น และว่ามีความยากลำบากเกิดขึ้นในการที่ดินของมิชซัง ที่กล่าวแล้วนั้น

อีกประการหนึ่งตามความในข้อ ๓ ของหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี การค้าขาย และการเดินเรือ ซึ่งได้ทำไว้ในระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส ลงวัน ๒๙ ๙ ค่ำ ปีมะโรงอัฐศก จุลศักราช ๑๒๑๘ ตรงกับวันที่ ๑๕ สิงหาคม คริสต์ศักราช ๑๘๕๖ นั้น มีความว่า บาทหลวงฝรั่งเศสจะ สร้างวัดตึกและเรือนโรงอยู่ที่ใด ปลูกโรงเรียนหนังสือเด็ก ๆ ก็นั้น โรงเรียนเอกชนใช้ก็ได้ ในประเทศสยามก็ ทำได้ แต่ต้องประพฤติตามกฎหมายไทย

ประการหนึ่งยังไม่ได้ทำข้อบังคับ สำหรับการที่จะทำตามสัญญาที่กล่าวมานี้ และ เป็นการสมควรที่จะมีข้อบังคับลงไว้เพื่อให้บาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยาม ได้รับหนังสือสำหรับ ที่ดินซึ่งจะถือไว้ใช้เป็นประโยชน์ของวัดนั้น

ประการหนึ่ง โปรวิการิโอ อาปอสตอลิก ได้กราบบังคมทูลพระกรุณาว่า เพราะเหตุด้วย ทนที่จะใช้ในการสอนศาสนาไม่มีพอ รัฐบาลฝ่ายสยามจึงได้อนุญาตให้ทำการเพาะปลูกในที่ดินต่าง ๆ ในพระราชอาณาจักร เพื่อให้ได้รับประโยชน์มาใช้ในการวัดนั้น และว่ามิชซังโรมันคาทอลิกขอพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้มีอำนาจถือที่ดินเช่นว่ามานี้ได้บริบูรณ์ตามกฎหมายในพระราชอาณาจักรนี้

ประการหนึ่ง โปรวิการิโอ อาปอสตอลิก ขอพระราชทานพระมหากรุณาและพระบรม ราชานุญาต เพื่อให้มิชซังมีอำนาจถือที่ดินที่เป็นส่วนทำประโยชน์ให้แก่มิชซัง ตามแต่ที่จะได้มาโดยซื้อ หรือโดยให้ปันกันตามกฎหมายฝ่ายสยาม

อีกประการหนึ่ง การที่จะอนุญาตให้มีอำนาจถือที่ดินนี้ เป็นการจำเป็นที่ต้องกำหนด ลงไว้ในกฎหมายฝ่ายสยามว่า ลักษณะฐานะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกเป็นอย่างไรด้วย

เพราะเหตุทั้งหลายเหล่านี้ และเพราะเหตุที่โปรวิการิโอ อาปอสตอลิก ได้เขียน หนังสือรับแทนมิชซังคาทอลิกในวิการิโออาโต อาปอสตอลิก แห่งกรุงเทพฯ ว่า ทั้งผู้บัญชาการมิชซังนี้ และผู้ที่สืบต่อไปในภายหน้า จะถือและทำตามข้อความทั้งปวงในพระราชบัญญัตินี้แล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ มีข้อความดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หมวดที่ ๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าด้วยข้อความทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑ คณะโรมันคาทอลิก ในกรุงสยามนี้ไม่เลือกว่ามีซังและบาทหลวงจะเป็นคนชาติภาษาใด ๆ ได้รับอนุญาตตามกฎหมายฝ่ายสยาม ให้เป็นบริษัทอันหนึ่งเฉพาะวิการิโอ อาปอสตอลิกแห่งหนึ่ง เพื่อให้มีอำนาจถือที่ดินสำหรับประโยชน์มิซซัง ตามข้อความที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ วิการิโออาโต อาปอสตอลิกอนั้น ต่อไปในภายหลังเรียกว่า บิสชอปริก หรือมิซซัง วิการิโอ อาปอสตอลิก ที่ไปไปได้แต่งตั้งมาให้เป็นผู้ใหญ่ผู้หนึ่งในบิสชอปริก แห่งหนึ่ง และถ้าไม่มีตัวอยู่ผู้บัญชาการในมิซซังนั้นเป็นผู้แทนบริษัทของบิสชอปริก หรือมิซซังเหมือนอย่างบริษัทที่บุคคลรวมกันทำการได้อันหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในสถานวัดบาทหลวงนั้น บาทหลวงที่รักษาที่นั้นทำการเป็นผู้แทนของมิซซัง อยู่ในบังคับบัญชาของบิสชอปหรือวิการิโอ อาปอสตอลิก ซึ่งมีอำนาจใหญ่กว่ากัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ตั้งสอนศาสนาทั้งหลาย ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่ในสถานวัดบาทหลวงแห่งใด ๆ แล้ว มีโปรกูราเตอร์ ของมิซซังเป็นผู้แทนทำการอยู่ในบังคับบัญชาผู้มีอำนาจใหญ่กว่าอันเดียวกันนั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ ในภายหน้าห้ามมิให้บาทหลวงโรมันคาทอลิกผู้ซึ่งยังอยู่ในมิซซัง ถือที่ดินในชื่อของตนเองได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔ ที่ดินของมิซซังนั้น อยู่ในกฎหมายฝ่ายสยามและอยู่ในบังคับและอำนาจศาลฝ่ายสยาม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕ ตั้งแต่นี้สืบไป ให้มิซซังถือที่ดินเป็นของมิซซังเองได้ตามความที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แต่จะถือที่ดินแทนผู้อื่นไม่ได้ มิซซังจะร้องว่าเป็นเจ้าของที่ดินหรือว่ามีประโยชน์ในที่ดินได้แต่ในชื่อของมิซซังเอง หรือในชื่อของสถานวัดบาทหลวง หรือสถานพักสอนศาสนา หรือที่ตั้งการสอนศาสนาโรมันคาทอลิก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๖ ที่ดินของมิซซังนั้น ให้แบ่งเป็นสองอย่างตามที่ใช้การในที่ดินนั้น ๆ อย่างที่ ๑ นั้น คือที่ดินที่ใช้เป็นวัดโรงเรียนตีกรรมวัดบาทหลวง อย่างที่ ๒ นั้น คือที่ดินเพื่อทำประโยชน์ให้แก่มิซซัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยวัดและโรงเรียนตีกรรมของบาทหลวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๗ ตามความในข้อ ๓ แห่งหนังสือสัญญาลงวัน ๒๑^๔ ๙ คำ ปีมะโรงอัฐศก จุลศักราช ๑๒๑๘ ตรงกับวันที่ ๑๕ สิงหาคม คริสต์ศักราช ๑๘๕๖ ในระหว่างกรุงสยามกับฝรั่งเศสนั้น มีความว่า บาทหลวงจะไปเที่ยวสอนศาสนาในประเทศสยามก็ได้ จะสร้างวัดตึกและเรือนโรงอยู่ที่ดี ปลูกโรงเรียนหนังสือเด็ก ๆ ก็ดี โรงเรียนคาทอลิกก็ดี ในประเทศสยามก็ทำได้ แต่ต้องประพฤติตามกฎหมายไทย

ข้อ ๘ สถานวัดบาทหลวงนั้นเป็นที่ตั้งอยู่ประจำแห่งหนึ่ง ซึ่งรัฐบาลอนุญาตแล้ว มีที่เหล่านี้รวมอยู่ด้วยในจังหวัดนั้น คือ ที่วัดที่ป่าช้าที่อยู่ของบาทหลวง และมักมีที่โรงเรียนเด็กผู้ชาย โรงเรียนเด็กผู้หญิง โรงเรียนเล็ก โรงเรียนศาสนา และโรงพยาบาล สถานพักสอนศาสนานั้น มีที่เหล่านี้รวมอยู่ด้วย คือ โรงสวด ที่พักของบาทหลวงเวลาไปตรวจสถานพัก และมักมีโรงเรียนศาสนาหรือโรงทำการกุศลอย่างอื่น ๆ

แบบบัญชีที่ ๑ ซึ่งติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ มีรายชื่อสถานวัดบาทหลวง และสถานพักสอนศาสนา ตามที่ได้ตั้งอยู่ในเวลาปัจจุบันนี้ อยู่ในบังคับของvikararia อาปอสตอลิก แห่งกรุงเทพฯ

ข้อ ๙ ให้มิชซังจัดการตามที่จำเป็นจะต้องจัดให้สถานวัดบาทหลวง หรือสถานพักสอนศาสนาขึ้นใหม่ มีเขตกำหนดให้ชัดเจนเป็นแผนกหนึ่งต่างหากจากที่ดินที่ติดต่อกัน อันเป็นที่กระทำประโยชน์ให้แก่วัด หรือเป็นที่อยู่ของคนเข้ารีตคริสตัง

ข้อ ๑๐ มิชซังจะหาที่ดินแห่งใด ๆ เพื่อใช้การตั้งสถานวัดบาทหลวง หรือสถานพักสอนศาสนาขึ้นใหม่ มีขนาดที่ดินตามที่ต้องการใช้เฉพาะเพื่อประโยชน์ที่กล่าวนี้ ก็ทำได้ตามปรารถนา แต่ว่าเมื่อมิชซังประสงค์จะตั้งสถานวัดบาทหลวง ขึ้นใหม่ในเมืองซึ่งยังไม่มีอำนาจที่จะถือที่ดิน สำหรับทำประโยชน์ให้แก่มิชซังนั้นแล้ว ก่อนที่จะตั้งสถานวัดบาทหลวงขึ้นนั้น ให้ทำเรื่องราวฉบับ ๑ ร้องขอต่อรัฐบาล ชี้แจงข้อความตามประสงค์ที่จะตั้งสถานนั้น

การที่จะอนุญาตให้ตั้งสถานวัดบาทหลวงเช่นนี้ อย่าให้คงไว้โดยไม่มีเหตุอันสมควรที่จะงด และให้เสนาบดีเจ้ากระทรวงในท้องที่นั้นตอบคำร้องของมิชซังเป็นเด็ดขาดภายในกำหนดสี่เดือน

การที่จะตั้งสถานพักสอนศาสนานั้น ไม่จำเป็นต้องขอให้รัฐบาลอนุญาตก่อน ก็ตั้งได้ แต่ว่าเพียงแต่ตั้งสถานพักสอนศาสนาแล้ว ไม่มีอำนาจที่จะถือที่ดินสำหรับทำประโยชน์ให้แก่วัดนั้นได้ ภายในเมืองที่ยังไม่มีสถานวัดบาทหลวงอยู่

ข้อ ๑๑ บาทหลวง ผู้รักษสถานวัดบาทหลวง หรือสถานพักสอนศาสนานั้น เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปกป้องครอบครอง ที่ซึ่งอยู่ภายในเขตสถาน ดังได้กำหนดไว้แล้วในข้อ ๘ เพราะเหตุฉะนั้น ถ้ามีคดีเกิดขึ้นในสถานที่เหล่านี้แล้ว เจ้าพนักงานทั้งหลายซึ่งมีหน้าที่จะเข้าไปตรวจดูการในสถานที่นั้น ๆ จะต้องบอกแก่บาทหลวงก่อน หรือถ้าบาทหลวงไม่อยู่ก็ให้บอกแก่ผู้แทนบาทหลวงในที่นั้น

ว่าด้วยที่ดินซึ่งสำหรับทำประโยชน์ให้แก่มิชชัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๒ นอกจากที่ดินซึ่งสำหรับใช้การวัด หรือการกุศลตั้งได้กำหนดไว้ในข้อ ๘ นั้นแล้ว ให้มิชชังมีอำนาจที่จะถือที่ดินเป็นที่สำหรับทำประโยชน์ให้แก่มิชชัง ภายในเขตของเมืองใดเมืองหนึ่ง ซึ่งมีสถานวัดบาทหลวงตั้งอยู่แห่งหนึ่งแล้ว (เมืองที่ว่านั้น คือเขตแขวงที่แบ่งการปกครองเป็นชั้นรองจากมณฑล) แต่การที่จะตั้งสถานวัดบาทหลวงขึ้นใหม่ในภายหน้านั้นจะต้องทำตามความที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๐ จึงจะตั้งขึ้นได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๓ จำนวนที่ดินซึ่งมิชชังจะมีได้ ในจำพวกที่ดินซึ่งสำหรับทำประโยชน์ให้มิชชังนี้ ให้มีกำหนดไม่เกินกว่าเมืองละสามพันไร่ ไม่ว่าสถานวัดบาทหลวงที่ตั้งอยู่ในเมืองนั้นมีอยู่กี่แห่ง และที่ดินอย่างนี้ไม่ให้เกิดจำนวนเนื้อที่ซึ่งตั้งสถานวัดบาทหลวง หรือสถานพักสอนศาสนาขึ้นเข้ามารวมด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๔^๒ แบบบัญชีที่ ๒ ซึ่งติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ มีรายชื่อจังหวัดทั้งหลาย ซึ่งวิธีการอาตุสแห่งกรุงเทพฯ ซึ่งมีอำนาจถือที่ดินสำหรับทำประโยชน์ให้แก่มิชชังได้ในเวลาปัจจุบันนี้

ด้วยเหตุที่มีพิเศษเฉพาะแก่ท้องที่เหล่านั้น ให้เลื่อนกำหนดจำนวนเนื้อที่ขึ้นไปเป็นหมื่นสี่พันไร่ในจังหวัดชลบุรี เก้าพันไร่ในจังหวัดราชบุรี สี่พันไร่ในจังหวัดสมุทรสงคราม และเก้าพันไร่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แต่ให้เป็นที่ยืนยันว่า จำนวนที่ดินซึ่งถือไว้ได้เกินกว่ากำหนดตามอัตราจังหวัดละสามพันไร่ ให้เป็นการยกเว้นอยู่ในจังหวัดนั้นจะต้องไปคิดหักจากจำนวนรวมกันทั้งหมด ที่อนุญาตให้ถือได้ในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีที่กล่าวมาแล้ว เพื่อว่าเมื่อคิดเฉลี่ยถ่วงกันลงแล้ว คงไม่ให้เกินกว่าจังหวัดละสามพันไร่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

และตามอย่างที่เคยเป็นมาแต่ก่อนแล้ว ห้ามมิให้มิชชังถือเอาที่ดินภายในกำแพงพระนครกรุงเทพฯ เว้นไว้แต่รัฐบาลจะมอบอำนาจให้ถือจึงจะถือได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๕ ถ้ามิชชังเลิกถอนไม่ตั้งสถานวัดบาทหลวง ในเมืองหนึ่งเมืองใดแล้ว ให้มีกำหนดเวลาอนุญาตให้มิชชังจำหน่ายที่ดินซึ่งมีอยู่ในเมืองนั้นได้ปีหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖ การที่มิชชังได้ที่ดินมา หรือการรักษาที่ดินนั้นผิดต่อข้อความที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นำว่าเป็นใช้ไม่ได้ หรือเป็นเหมือนไม่มีอำนาจในที่นั้นเลย ถ้ารัฐบาลขอให้ศาลที่มีอำนาจบังคับคดีนี้พิพากษาในข้อนี้แล้วเมื่อใด ก็ให้ศาลตัดสินได้ตามความข้อนี้เมื่อนั้น แล้วและให้ศาลจัดการขายทอดตลาดที่ดินนั้นด้วย เมื่อขายและได้เงินมาหักใช้ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการนั้นเสร็จแล้ว เงินเหลือเท่าใดให้คืนให้แก่มิชชังเท่านั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวดที่ ๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ ข้อ ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม (ร.ศ. ๑๒๘) พ.ศ. ๒๔๕๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าด้วยการที่ทำให้สำเร็จตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๗ การที่จำเป็นจะต้องทำให้สำเร็จโดยเร็ว ที่จะทำได้นั้นคือ เมื่อมิชซังร้องขอแล้ว ให้เจ้าพนักงานออกหนังสือสำหรับที่หรือโฉนดที่ดินที่มิชซังถืออยู่ในเวลานี้ ในชื่อของมิชซังหรือในชื่อของผู้อื่นถือไว้แทนมิชซัง ไม่เลือกกว่าที่ดินเหล่านี้จะได้ถือมาตามความที่กำหนดไว้ ในหนังสือสัญญาหรือตามวิธีที่คนในบังคับสยามมีอำนาจถือที่ดินได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๘ เพราะว่าการต่อไปภายหน้า จะอนุญาตให้มิชซังถือที่ดินได้แต่เพียงในชื่อของมิชซังอย่างเดียวเท่านั้น หนังสือสำหรับที่หรือโฉนดที่ดินซึ่งกล่าวมาในข้อก่อนนี้ จึงให้มีชื่อของมิชซังเท่านั้น

การทำหนังสือสำหรับที่หรือโฉนดที่ดินนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในการออกหนังสือสำหรับที่ให้แก่คนในบังคับไทย แต่ให้มีชื่อสถานวัดบาทหลวง สถานพักหรือที่ตั้งสอนศาสนาสุดแต่ว่าที่ดินจะขึ้นอยู่สถานที่นั้น ๆ

ข้อ ๑๙^๓ บรรดาคดีระหว่างมิชซังกับคนในบังคับไทยพิพาทกันด้วยที่ดิน ซึ่งมีมิชซังยังมีได้รับโฉนดใหม่ และซึ่งมิชซังอ้างว่ากรรมสิทธิ์ได้ตกมาอยู่กับมิชซังก่อนวันที่ ๒๗ สิงหาคม (ร.ศ. ๑๒๘) พ.ศ. ๒๔๕๒ นั้น ให้เป็นกระทรวงศาลคดีต่างประเทศได้พิจารณาวินิจฉัย และคดีทั้งหลายเช่นว่ามานี้ แม้ที่ค้างพิจารณาอยู่ ณ ศาลอื่น ๆ ก็ให้ย้ายกระทรวงมาว่าในศาลคดีต่างประเทศด้วย ให้มิชซังได้รับประโยชน์ตามที่พระราชทานไว้โดยพระราชบัญญัตินี้

ข้อ ๒๐ ณ วันที่ ๑ มกราคมทุกปี ให้บิซซอบหรือวิการิโอ อาปอสตอลิโก ยื่นรายงานต่อเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงนครบาล ตามเนื้อที่ซึ่งอยู่ในกระทรวงนั้น ให้มีข้อความบริบูรณ์ชัดเจนในเรื่องที่ดิน ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างปีที่แล้วแล้วมา คือ

- อย่างที ๑ ว่าด้วยการที่ตั้งหรือเลิกถอนสถานวัดบาทหลวงและสถานพักสอนศาสนา
 - อย่างที ๒ ว่าด้วยได้ที่ดินมาใหม่อีกหรือโอนที่ดินไป
- และให้ยื่นบัญชีตามแบบ มีจำนวนที่ดินซึ่งเปลี่ยนแปลงไปให้เห็นว่ามีที่ดินมิชซังถืออยู่ในเมืองใดเท่าใดทุกเมือง

ข้อ ๒๑ จะมีประกาศต่อไปใหม่อีกฉบับหนึ่ง สำหรับที่จะจัดการให้ตกลงว่าประโยชน์ที่มีมิชซังจะได้และจะต้องทำตาม พระบรมราชานุญาตในพระราชบัญญัตินี้ จะใช้ไปถึงที่วิการิโออาโต อาปอสตอลิโก แห่งหนองแขงนั้นด้วย

ข้อ ๒๒ ให้ทำคำแปลพระราชบัญญัตินี้ไว้เป็นภาษาอังกฤษสำหรับติดกับพระราชบัญญัตินี้ด้วย

^๓ ข้อ ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม (ร.ศ. ๑๒๘) พ.ศ. ๒๔๕๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

บัญชีที่ ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

รายชื่อวัดบาทหลวง สถานพักและที่ตั้งสอนศาสนาของvikararia อาปอสตอลิก

แห่งประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมือง	สถานวัดบาทหลวง	สถานพักสอนศาสนา
-------	----------------	-----------------

(๑) มณฑลกรุงเทพฯ

๑ กรุงเทพฯ

๑ วัดบ้านญวนสามเสน

๒ วัดบ้านเขมรสามเสน

๓ วัดบ้านกุฎีจีน

๔ วัดบาทหลวงตลาดน้อย

บางเชือกหนัง

๑ คลองมอญ

บางสะแก

๒ ตลาดพลู

๕ วัดบาทหลวงบางรัก

๖ โรงพยาบาลคลองพ้อม

๗ โรงเรียนผู้หญิงถนนสีลม

๓ พระโขนง

(วัดมหาบุศย์)

๒ นครเขื่อนขันธ์

๘ ปากลัด

๓ สมุทรปราการ

๙ ปากน้ำ

๔ ฉะบุรี

๑๐ ลำทรายอำเภอลำลูกกา

๕ มินบุรี

๑๑ หัวจรเข้

(๒) มณฑลปราจีนบุรี

๖ ฉะเชิงเทรา

๑๒ คลองตื้นเป็ด

๔ นครเนื่องเขต

๑๓ ปากคลองท่าลาด

๕ บ้านโพ

๑๔ ท่าเกวียน (เมืองพนม)

๘ นครนายก

๑๗ บ้านเหล่า

๖ หาดสะแก

๗ ปราจีนบุรี

๑๕ ปราจีน

๗ ดงกะทุงยาม

๑๖ โคกวัด

๘ ประจันตคาม

๘ นครนายก

๑๗ บ้านเหล่า

๘ นครนายก

๑๘ หัวกระปือ (อำเภองครักษ์)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๙ ชลบุรี ๑๐ พันทิม	๑๙ บางปลาสร้อย ๒๐ พันธ์ ๒๑ หัวไผ่	๙ โศกกะเหรี่ยง
(๓) มณฑลนครไชยศรี		
๑๑ นครไชยศรี ๑๒ สุพรรณบุรี	๒๒ ท่าคา ๒๓ สองพี่น้อง	๑๐ หนองหิน ๑๑ ทุ่งน้อย ๑๒ บ้านดอน ๑๓ มดแดง
๑๓ สมุทรสาคร (๔) มณฑลกรุงเก่า	๒๔ ท่าจีน	
๑๔ กรุงเก่า	๒๕ ออยุธยา (คลองตะเคียน)	๑๔ บ้านแดง (อำเภอสนาบใหญ่) ๑๕ เจ้าเจ็ด
	๒๖ เกาะใหญ่ ๒๗ บ้านปลายนาปากคลองเจ้าเจ็ด	
(๓)		
เมือง	สถานวัดบาทหลวง	สถานพักสอนศาสนา
๑๕ สระบุรี	๒๘ ดอนพุด	๑๖ แก่งคอย
๑๖ สิงห์บุรี	๒๙ บ้านแป่ง	
(๕) มณฑลราชบุรี		
๑๗ ราชบุรี	๓๐ บางนกแขวก ๓๑ โรงเรียนนักบวช ๓๒ วัดเพลง (อำเภอมะนังน้ำอ้อม) ๓๓ โคกมดตะนอย ๓๔ ดอนกระเบื้อง ๓๕ ท่าว่า (อำเภพระแท่น)	๑๗ เขาทลาว
๑๘ กาญจนบุรี	๓๖ ท่าม่วง (อำเภวังขนาย)	
๑๙ สมุทรสงคราม (๖) มณฑลนครสวรรค์	๓๗ แม่กลอง	
๒๐ นครสวรรค์	๓๘ ปากน้ำโพ (เกาะญวน)	
(๗) มณฑลจันทบุรี		
๒๑ จันทบุรี	๓๙ จันทบูร ๔๐ ปากน้ำจันทบูร ๔๑ บ้านยาว (อำเภพลี้ว) ๔๒ ท่าใหม่	

บัญชีที่ ๒^๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

รายชื่อจังหวัดซึ่งวิการีอุส อาปอสตอลิกุส แห่งกรุงเทพฯ มีอำนาจที่จะถือที่ดิน
สำหรับทำประโยชน์ให้แก่มิชชัน มีจำนวนที่ดินซึ่งมีอยู่แล้ว ในวันที่ออกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมฉบับนี้

๑ กรุงเทพมหานคร	ไร่	งาน	วา
๑ พระนครและธนบุรี	๔๕๕	๒	๕๐ $\frac{๑}{๒}$
๒ พระประแดง	๓๕		
๓ สมุทรปราการ	๔๖	๑	๒๘
๔ มีนบุรี	๘๓๔	๓	๑๘
รวม	๑๓๗๑	๒	๙๖ $\frac{๑}{๒}$

๒ มณฑลปราจีน			
๕ ฉะเชิงเทรา	๙๐๐๐		
๖ ปราจีนบุรี	๑๓๖๕	-	๓๖
๗ นครนายก	๒๙๕		
๘ ชลบุรี	๑๔๐๐๐	-	-
รวม	๒๕๖๖๐	-	๓๖

๓ มณฑลนครไชยศรี			
๙ นครปฐม	๒๒๗๔	-	-
๑๐ สุพรรณบุรี	๓๕๐	-	-
๑๑ สมุทรสาคร	๑๕๐		
รวม	๒๗๗๔	-	-

๔ มณฑลอยุธยา	ไร่	งาน	วา
๑๒ พระนครศรีอยุธยา	๑๗๙๕	๒	๔๓
๑๓ สระบุรี	๑๖๐	-	-
๑๔ สิงห์บุรี	๑๖๔	-	-
๑๕ ชัยภูมิ	๑๐๑	๒	๘๘
รวม	๒๒๒๑	๑	๓๑

^๕ บัญชีที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทพลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามตามกฎหมาย ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๖

พระราชบัญญัติแก้ความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม (ร.ศ. ๑๒๘) พ.ศ. ๒๔๕๒^๖

พระราชบัญญัติเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามตามกฎหมาย ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

พระราชบัญญัติเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ว่าด้วยลักษณะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามตามกฎหมาย ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๖^๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วศิน/จัดทำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๐/-/หน้า ๒๑๐/๓๑ สิงหาคม ๒๔๕๖

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๕/-/หน้า ๒๓๘/๒๐ ตุลาคม ๒๔๖๑

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐/-/หน้า ๑๕๖/๙ ธันวาคม ๒๔๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา